

Назва конференції – 4-та Міжнародна науково-практична конференція «Science, Technology and Industry in the Digital Age».

Секція - Сільськогосподарські науки

ЕФЕКТИВНОСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІНОГО КОМПЛЕКСУ «ХЕН МІКС™ ФІНШЕР» В ПОВНОРАЦІОННИХ КОМБІКОРМАХ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯЄЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КУРЕЙ ПРОМИСЛОВОГО СТАДА

Карпенко Олександр Володимирович

канд. с.-г. н., доцент,

Херсонський ДАЕУ

karpenkoaleksandr494@gmail.com.

В останні роки для інтенсифікації птахівництва запропоновані різні способи корекції захисних властивостей організму птахів. Особливе місце у технології їх вирощування займають повноцінні корми з наявністю біологічно активних речовин: вітамінів, мікроелементів, пробіотиків, антиоксидантів. Більшість вітамінів не синтезується в організмі і тому являються обов'язковою частиною раціону годівлі [1].

Для досягнення повноцінної біологічної активності годівлі слід вводити до раціону правильно підібрані у кількісному співвідношенні між собою і з іншими речовинами вітамінні комплекси. Фізіологічний баланс усіх необхідних організму вітамінів забезпечується їх надходженням у відповідності з добовими потребами. Між ними існує тісні функціональні взаємозв'язки на рівні пентозофосфатного шляху, які проявляються у потенціюванні їх ферментостимулюючого впливу. Тому при створенні полівітамінних комплексів необхідно враховувати можливість синергізму і антагонізму які входять до їхнього складу компонентів, а також фізіологічні зв'язки [2].

В умовах як великих птахофабрик так і приватних господарств важливо, щоб кури стабільно давали яйця, а бройлери відгодовувались за певний час. Для цього необхідна якісна годівля, збалансована за амінокислотами, мінеральними речовинами, функціональними добавками. І премікси для курей допомагають технологам домогтися стабільної продуктивності, знизити падіж у стаді [3].

Використання спеціалізованого преміксу має ряд переваг: зниження конверсії корму. Їжа краще перетравлюється, зменшується ймовірність діареї або проблем із травленням. А значить всі поживні компоненти раціону направляються на зростання птиці і її продуктивність; нормальний розвиток кожного органу і системи; підвищення виводимості курчат. Застосування

преміксу для курей-несучок підвищує виводимість, скорочує кількість вибракування в період інкубації [4].

Забезпечення несучості до 320 яєць на рік на 1 несучку, запобігання проблеми канібалізму, розкльовування слабких курчат; однорідність поголів'я в стаді; запобігання дефектів зі шкірою в забійній період (ймовірність розриву шкірки на тушці бройлера зводиться до мінімуму). Підвищення міцності шкаралупи і маси яйця; поліпшення органолептичних властивостей яйця (колір жовтка, аромат яйця, щільність білка і жовтка). Запобігання проблем деформацій кісткової системи через швидке зростання молодняка; мінімізація генетичних похибок в поголів'ї. Зміцнення імунітету, що особливо важливо при високій щільності посадки курей, бройлерів при підлоговому або клітковому утриманні, збільшення маси тушки [5]

Тому, розглядаючи проблему використання преміксів нами були проведені дослідження умовах фермерського господарства півдня України. Досліджувався вплив вітамінного комплексу «Хен Мікс™ Фінішер 1 – 2,5%» та «Хен Мікс™ Фінішер 2 – 2,5%» в різні вікові періоди на яєчну продуктивність (вік значення першого яйця, несучість, маса яйця та вихід яєчної маси) курей несучок двох кросів «Хай – Лайн білий» та «Хай – Лайн коричневий».

Для проведення дослідів було сформовано 4 групи птиці: по дві групи для кожного кросу (контрольна та дослідна). У кожній групі налічувалося по 50 голів. Контрольні групи отримували стандартний повнораціонний комбікорм, тоді як у раціон дослідних груп додатково вводився премікс «Хен Мікс™» у кількості 2,5%.

Дослід проводився з 16 тижневого віку курей по досягнення їх 80 – тижневого віку. Птиця утримується в кліткових батареях ТБК та БК – 143. Схема дослідів наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Схема дослідів

Крос	Група	Поголі в'я, гол.	Годівля	
			вік птиці (16 тиж. – по досягненню 5% несучості)	вік птиці (по досягненню 5% несучості – 80 тижнів)
1	2	3	4	5
ХЛБ	контрольна	50	повнораціонний комбікорм фірми «АГРО – КОМ»	повнораціонний комбікорм фірми «АГРО – КОМ»
	дослідна	50	введення до існуючого комбікорму 2,5% премікса «Хен Мікс™ Фінішер 1»	введення до існуючого комбікорму 2,5% премікса «Хен Мікс™ Фінішер 2»
ХЛК	контрольна	50	повнораціонний комбікорм фірми «АГРО – КОМ»	повнораціонний комбікорм фірми «АГРО – КОМ»
	дослідна	50	введення до існуючого комбікорму 2,5% премікса «Хен Мікс™ Фінішер 1»	введення до існуючого комбікорму 2,5% премікса «Хен Мікс™ Фінішер 2»

Під час досліду згодовування комбікорму відбувалося в таких об'ємах: контрольна і дослідна група для кросу «Хай – Лайн білий» - 110 г/гол/добу; контрольна і дослідна група для кросу «Хай – Лайн коричневий» - 114 г/гол/добу. До основного комбікорму вводиться 2,5% даного премікса. Цим повністю виключається введення таких компонентів, як премікс (0,5%), лізину та метіоніну. Під час досліду клітки з птицею були помічені різної фарбою. Результати досліду наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Основні результати досліджень (16 – 80 тижнів)

Показник	Крос			
	«Хай – Лайн білий»		«Хай – Лайн коричневий»	
	група			
	контрольна	дослідна	контрольна	дослідна
Поголів'я, гол.	50	50	50	50
Вік досягнення інтенсивності несучості, дні				
знесення 1 яйця	126	121	130	128
5%	136	130	139	133
25%	148	143	152	147
50%	160	156	164	159
75%	183	178	188	182
Несучість на середню курку – несучку, шт. яєць	306	311	298	306
+ / -, шт. яєць	-	+ 5	-	+ 8
+ / -, %	-	+ 1,63	-	+ 2,68
Середня маса яйця, г.	62,4	62,9	64,4	65,3
+ / -, г	-	+ 0,5	-	+ 0,9
+ / -, %	-	+ 0,80	-	+ 1,39
Вихід ячної маси на середню курку несучку, кг	19,09	19,56	19,19	19,98
+ / -, кг	-	+ 0,47	-	+ 0,79
+ / -, %	-	+ 2,46	-	+ 4,12

Проаналізувавши отримані результати досліду, ми можемо зробити певні висновки, а саме:

1. Під час застосування преміксу «Хен Мікс™ Фінішер 1» вік знесення першого яйця в дослідних групах для обох кросів наставав раніше. Для кросу «Хай Лайн білий» в 121 день, що на 5 днів раніше ніж у контрольній групі, а для кросу «Хай Лайн коричневий» у 128 днів, що на 2 дні раніше за контрольну групу.
2. Тенденція досягнення певних вікових показників дослідних груп птиці раніше ніж для контрольних (для 5%, 25%, 50%, та 75% продуктивності) зберіглася і в подальшому. Вік досягнення 75% продуктивності птиці дослідних груп для обох кросів становив 178 та 182 дні, що відповідно раніше ніж у контрольних групах на 5 та 6 днів.

3. В наслідок застосування преміксу «Хен Мікс™ Фінішер 2» після настання 5% продуктивності несучість курей дослідних груп перевищувала показники контрольної групи і становила відповідно 311 та 306 штук яєць у порівнянні з контрольними групами – 306 та 298 штук яєць на середню курку. Це на 1,63% та 2,68% вище за показники контрольних груп.
4. Також отримані вищі показники середньої маси яєць для дослідних груп, відповідно на 0,5 та 0,9 г. Це на 0,8% та 1,39% вище за показники контрольних груп птиці.
5. В залежності від несучості та маси яєць отримано вихід яєчної маси на середню курку – несучку для дослідних груп – 19,56 та 19,98 кг., що на 2,46% та 4,12% вище за показник контрольних груп.

Отже, за всіма досліджуваними показниками (несучість, маса яйця та вихід яєчної маси) дослідні групи переважають контрольні, що свідчить про ефективність застосування преміксів в годівлі птиці.

Список використаних джерел

1. Farrell D.J. Matching poultry production with available feed resources: issues and constraints. World's Poultry Science Journal. 2009. Vol. 61. №2 (June) P. 298-307.
2. Буряк Р.І. Управління якістю продукції птахівництва: дис. канд. екон. наук. К., 2008. 211 с.
3. Майбутнє годівлі птиці: українські реалії, світові тренди та потенціал біотехнологій. URL: <https://agroportal.ua/blogs/maybutnye-godivli-ptici-ukrajinski-realiji-svitovi-trendi-ta-potencial-biotehnologiy> (дата звернення 18.04.2026)
4. Лемешева М.М. Птахівництво. Довідник з технології вирощування птиці: Підручник. Харків: Еспада, 2002. С.358-376.
5. Премікси для курей: в чому користь і як давати. URL: <https://avamarket.com.ua/porady-expertiv/ptitsy/premksi-dlya-kurey-v-chomu-korist-yak-davati> (дата звернення 18.04.2026)